

4. marec 2022

Lokalni in regionalni voditelji Evropske unije (EU) si želimo, da bi se EU učinkoviteje odzivala na potrebe in želje državljanov.

1. Demokracija v Evropi temelji na njenih 240 regijah, 90.000 občinah ter več kot 1,2 milijona izvoljenih politikih na lokalni ali regionalni ravni, ki zastopajo 450 milijonov ljudi. Demokracija, ki se je pred približno 2500 leti rodila kot demokracija grškega polisa, lahko v EU preživi le, če je dobro zakoreninjena na terenu in se izvaja vsak dan.

2. Demokracija je sprejeta, če ji legitimnost daje zaupanje ljudi in če prinaša rezultate na ravni, ki je najbližja državljanom. Zato se nam zdi potrebno promovirati model „**hiše evropske demokracije**“, katere legitimnost ima tri razsežnosti: regionalne in lokalne oblasti so njeni trdni temelji, 27 držav članic njeni močni zidovi, EU pa je streha, ki jo ščiti.

EU se bo s pristopom od spodaj navzgor pri odločanju v svojih institucijah približala srcem in razmišljanju ljudi ter jim povrnila zaupanje v EU kot demokratični projekt, ki temelji na močni volilni zastopanosti in spoštuje enakost spolov.

3. Volitve so temeljno orodje za delovanje predstavniške demokracije skozi delo političnih strank. Ne le pred evropskimi volitvami na vsakih pet let, temveč tudi pred nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi volitvami, bi morali razpravljati o ključnih temah evropskega pomena, saj se 70 % zakonodaje EU izvaja na lokalni in regionalni ravni.

4. Bolj demokratična EU bi morala zapolniti obstoječo vrzel v politični in pravni legitimnosti ter poskrbeti, da njene regije, pokrajine, mesta in vasi postanejo nedeljiv del mehanizmov njenega odločanja v okviru sedanjih določb Pogodbe in v primeru prihodnjih sprememb Pogodbe.

5. Zato pozivamo, naj se Evropski odbor regij postopno nadgradi, da bo presegel sedanjost posvetovalno vlogo in bodo njegova mnenja zavezujoča na določenih političnih področjih z jasno teritorialno razsežnostjo, ne da bi se s tem povečala kompleksnost EU. Večje upoštevanje strokovnega znanja lokalnih in regionalnih oblasti pri pripravi in izvajanju zakonodaje EU bo privedlo do boljšega pravnega urejanja in večje demokratične legitimnosti v EU.

Načelo subsidiarnosti je mogoče okrepiti tako, da se Evropskemu odboru regij omogoči boljši dostop do pogajanj med institucijami EU o zakonodajnih predlogih (trialogi) in da se regionalnim parlamentom v ustreznih opredeljenih okoliščinah dodeli formalna vloga pri predlaganju zakonodaje EU.

6. Pozivamo, naj se na podlagi izkušenj Konference o prihodnosti Evrope razvije stalen lokalni dialog z državljanji, in sicer kot participativni mehanizem, ki bi bolje povezal EU z razmerami na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter državljanom nudil povratne informacije o njihovih idejah in skrbeh, zlasti z vključevanjem mladih. Nacionalna in evropska teritorialna združenja, kakor tudi Evropski odbor regij in njegove mreže mladih izvoljenih politikov ter regionalni in lokalni svetniki EU so pripravljeni ta proces podpirati.

7. Konferenco o prihodnosti Evrope pozivamo, naj znova poudari, da je kohezija temeljna vrednota in vodilo za vse politike EU, ki temeljijo na spoštovanju partnerstva in upravljanja na več ravneh.

8. Zahtevamo krepitev odpornosti EU z jasnim vključevanjem lokalnih in regionalnih oblasti v oblikovanje in izvajanje socialne, podnebne, okoljske, energetske in digitalne politike ter neposreden dostop do financiranja EU na področjih, ki so v njihovi pristojnosti.

9. Podpiramo evropsko zdravstveno unijo, ki EU ob spoštovanju načel subsidiarnosti in sorazmernosti podeljuje potrebne pristojnosti za hitro odzivanje na zdravstvene krize.

10. Zahtevamo sprejetje v prihodnost usmerjene evropske agende za podeželje, ki bo izboljšala povezovanje mest in podeželja ter privedla do trajnostne oživitve podeželskih skupnosti.

11. EU pozivamo, naj izkoristi tesne vezi, ki smo jih skozi leta vzpostavljali z lokalnimi in regionalnimi oblastmi v sosednjih državah in državah širitve, ter gradi pravno državo in dobro upravljanje od spodaj navzgor.

12. Za pridobitev zaupanja državljanov moramo prenoviti delovanje demokracije in evropske vrednote z izobraževanjem in z državljanstvom, zlasti med mladimi in v čezmejnih regijah, hkrati pa si prizadevati za spoštovanje enakih možnosti.

Skupaj si prizadevajmo, da demokracija prinese rezultate in Evropo približa državljanom.

